နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့

အမျိုးသားဆေးဝါးဥပဒေ

(နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ ဥပဒေအမှတ် ၇/၉၂)

၁၃၅၄ ခုနှစ်၊ တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း ၅ ရက်

(၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၃၀ ရက်)

နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့သည် အောက်ပါဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။

အခန်း (၁)

အမည်နှင့် အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက်

၁။ ဤဥပဒေကို **အမျိုးသားဆေးဝါးဥပဒေ** ဟု ခေါ်တွင်စေရမည်။

၂။ ဤဥပဒေတွင် ပါရှိသော စကားရပ်များသည် ဖော်ပြပါအတိုင်း အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်စေရမည် -

(က) **အာဏာပိုင်အဖွဲ့** ဆိုသည်မှာ ဤဥပဒေအရ ဖွဲ့စည်းသော မြန်မာနိုင်ငံအစားအသောက်နှင့် ဆေးဝါးအာဏာပိုင်အဖွဲ့ကို ဆိုသည်၊

(ခ) **ဆေးဝါး** ဆိုသည်မှာ လူနှင့်တိရစ္ဆာန်တို့အတွက် ရောဂါရှာဖွေရန်၊ ကာကွယ်ရန်၊ ကုသရန်၊ သန္ဓေတားရန် သို့မဟုတ် အကျိုးသက်ရောက်မှု တစ်ခုခုဖြစ်စေရန် ခန္ဓာကိုယ်အတွင်း သို့မဟုတ် ခန္ဓာကိုယ်ပေါ်တွင် အသုံးပြုရန်ဖြစ်သော ပစ္စည်းကိုဆိုသည်။ ယင်းစကားရပ်တွင် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနက အခါအားလျော်စွာ အမိန့်ကြော်ငြာစာ ထုတ်ပြန်၍ ဆေးဝါးဟု သတ်မှတ်သော ပစ္စည်းလည်း ပါဝင်သည်၊

(ဂ) **အဓိကဆေးဝါး** ဆိုသည်မှာ အာဏာပိုင်အဖွဲ့က သတ်မှတ်ထားသည့် ပြည်သူ အများစု၏ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုတွင် မရှိမဖြစ် လိုအပ်သော ဆေးဝါးကို ဆိုသည်၊

(ဃ) **ဆေးဝါးအတု** ဆိုသည်မှာ အောက်ပါတို့ကို ဆိုသည် -

(၁) ဆေးဝါးတစ်ခုခု၏ အမှတ်တံဆိပ်ဖော်ပြထားချက် အားလုံးကိုသော်လည်းကောင်း၊ အချို့ကိုသော်လည်းကောင်း နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် တုပ၍ ရေးသားထားသော သို့မဟုတ် ဆင်တူယိုးမှား ရေးသားထားသော ဆေးဝါး၊

(၂) ဆေးဝါးသက်တမ်း ကုန်ဆုံးရက် သို့မဟုတ် ထုတ်လုပ်သူ သို့မဟုတ် ဖြန့်ချိသူ သို့မဟုတ် ထုတ်လုပ်သည့်နေရာ သို့မဟုတ် ထုတ်လုပ်သည့် နိုင်ငံကို လိမ်လည်ဖော်ပြထားသော ဆေးဝါး၊

(၃) ဆေးဝါးမှတ်ပုံတင်စဉ်က ဖော်ပြထားသော ဆေးဝါးဖော်စပ်နည်း အတိုင်း မဟုတ်ဘဲ ထိုကဲ့သို့ ဖော်စပ်ထားသည်ဟု လိမ်လည်ဖော်ပြ ထားသော ဆေးဝါး၊

(င) **စံမည်ဆေးဝါး** ဆိုသည်မှာ သက်ဆိုင်ရာ ဆေးဝါးနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အသေးစိတ် သတ်မှတ်ချက်များနှင့် မကိုက်ညီသော ဆေးဝါးသို့မဟုတ် အာဏာပိုင်အဖွဲ့က ဆေးဝါးများ၏ စံနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ထုတ်ပြန်သတ်မှတ်ထားသော အနိမ့်ဆုံးစံထက် လျော့နေသည့် သို့မဟုတ် အမြင့်ဆုံးစံထက် ပိုနေသည့် ဆေးဝါးကို ဆိုသည်၊

(စ) **ဆေးဝါးအသေးစိတ် သတ်မှတ်ချက်များ** ဆိုသည်မှာ ယင်းဆေးဝါးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သတ်မှတ်ချက်အပြည့်အစုံ ဖော်ပြချက် သို့မဟုတ် အာဏာပိုင်အဖွဲ့က အသိအမှတ်ပြုထားသော ဆေးကျမ်းများတွင် ဖော်ပြထားသော သတ်မှတ်ချက်အပြည့်အစုံကို ဆိုသည်၊

(ဆ) **ပျက်စီးဆေးဝါး** ဆိုသည်မှာ ဆေးဝါးသက်တမ်း ကုန်ဆုံးရက်သို့ ရောက်ရှိသော သို့မဟုတ် ကျော်လွန်နေပြီဖြစ်သော ဆေးဝါး သို့မဟုတ် တစ်နည်းနည်းဖြင့် ဓာတ်သဘာဝပြောင်းလဲသွားသည့် စံမညီသော ဆေးဝါးကို ဆိုသည်၊

(ဇ) **ရောနှောဆေးဝါး** ဆိုသည်မှာ အလုံးစုံသော်လည်းကောင်း၊ တစ်စိတ်တစ်ဒေသသော်လည်းကောင်း ပျက်စီးနေသော ဆေးဝါး၊ အခြားဆေးဝါး သို့မဟုတ် ပစ္စည်းများ ရောနှောပါဝင်နေသော ဆေးဝါးကို ဆိုသည်၊

(ဈ) **ဆေးဝါးသက်တမ်းကုန်ဆုံးရက်** ဆိုသည်မှာ ဆေးဝါးတစ်ခုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အာမခံထားသော ဆေးဝါးအာနိသင်၊ ဘေးဥပဒ် ကင်းရှင်းမှုနှင့် အရည်အသွေးများ မရှိတော့ကြောင်း သိရှိစေရန် အမှတ်တံဆိပ်ပေါ်တွင် ဖော်ပြထားသော ရက်စွဲကိုဆိုသည်၊

(ည) **အမှတ်တံဆိပ်** ဆိုသည်မှာ လက်ရေးမူနှင့်ဖြစ်စေ၊ စက်တင်ရိုက်နှိပ်၍ဖြစ်စေ၊ ဆေးဝါးထည့်သော ဘူး၊ ပုလင်း၊ ကတ်ပြား၊ ဘူးခွံ သို့မဟုတ် ဆေးဝါးထုပ်ပိုးသည့် ပစ္စည်းတစ်ခုခုပေါ်တွင် မြင်သာအောင် ဖော်ပြထားသော အမှတ်အသားကိုဆိုသည်၊

(ဋ) **အမှတ်တံဆိပ်ကပ်ခြင်း** ဆိုသည်မှာ ဆေးဝါးထည့်သော ဘူး၊ ပုလင်း၊ ကတ်ပြား၊ ဘူးခွံ သို့မဟုတ် ဆေးဝါးထုပ်ပိုးသည့် ပစ္စည်းတစ်ခုခုပေါ်တွင် အမှတ်တံဆိပ် ပြုလုပ်ထားခြင်းကို ဆိုသည်၊

(ဌ) **ဆေးဝါးကုန်ကြမ်း** ဆိုသည်မှာ ဆေးဝါးဖော်စပ်ထုတ်လုပ်ရာတွင် ထည့်သွင်းရသော အာဏာပိုင်အဖွဲ့က သတ်မှတ်သည့်ပစ္စည်းကို ဆိုသည်၊

(ဍ) **ဆေးဝါးမှတ်ပုံတင်ခြင်း** ဆိုသည်မှာ ဆေးဝါးထုတ်လုပ်ခြင်း၊ ပြည်တွင်းသို့ တင်သွင်းခြင်း၊ ပြည်ပသို့ တင်ပို့ခြင်း၊ သိုလှောင်ခြင်း၊ ဖြန့်ဖြူးရောင်းချခြင်း ပြုလုပ်ရန် အလို့ငှာဆေးဝါးကို အာဏာပိုင်အဖွဲ့တွင် မှတ်ပုံတင်ထားခြင်းကို ဆိုသည်၊

(ဃ) **လိုင်စင်** ဆိုသည်မှာ ဆေးဝါးကုန်ကြမ်း သို့မဟုတ် ဆေးဝါးထုတ်လုပ်ခြင်း၊ သိုလှောင်ခြင်း၊ ဖြန့်ဖြူးရောင်းချခြင်း လုပ်ငန်းအတွက် ထုတ်ပေးသည့် ခွင့်ပြုမိန့်ကို ဆိုသည်၊

(င) **ဆေးဝါးထုတ်လုပ်ခြင်း** ဆိုသည်မှာ ဆေးဝါးထုတ်လုပ်ရာတွင် ဆောင်ရွက်ရသော လုပ်ငန်းဆောင်တာများကို ဆိုသည်။ ယင်းစကားရပ်တွင် ဆေးဝါးကုန်ကြမ်းမှစ၍ အဆင့်ဆင့် လုပ်ဆောင်သည့် လုပ်ငန်းအားလုံး သို့မဟုတ် အဆင့်တစ်ခုခုကို ဆောင်ရွက်ခြင်းလည်း ပါဝင်သည်။ သို့ရာတွင် ဆေးရုံ၊ ဆေးပေးခန်းနှင့် ဆေးလက်လီဆိုင်များတွင် သက်ဆိုင်ရာ လူနာအတွက် ဆရာဝန်၏ ဆေးညွှန်းအရ ဆောင်ရွက်သော ဆေးဝါးဖော်စပ်ခြင်း လုပ်ငန်းများမပါဝင်၊

(စ) **ဆေးဝါးရောင်းချခြင်း** ဆိုသည်မှာ ဆေးဝါးကို ရောင်းချရန် ကမ်းလှမ်းခြင်း၊ သဘောတူခြင်း၊ အားထုတ်ခြင်း၊ ခင်းကျင်းပြသထားခြင်း၊ သိုလှောင်ခြင်း၊ လက်ဝယ်ထားရှိခြင်းနှင့် ဖြန့်ဖြူးရောင်းချခြင်းကို ဆိုသည်၊

(ဆ) **ဆေးဝါးသိုလှောင်ခြင်း** ဆိုသည်မှာ ဆေးဝါး၏အာနိသင်ကို ထိန်းသိမ်းထားနိုင်သည့် စနစ်ကျသော သိုလှောင်ထားခြင်းကို ဆိုသည်၊

(ဇ) **အရည်အသွေးအာမခံချက်** ဆိုသည်မှာ ဆေးဝါးမှီဝဲသုံးစွဲသူတိုင်း အရည်အသွေးစစ်မှန်ကောင်းမွန်ပြီး ဘေးဥပဒ်ကင်း၍ အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိသော ဆေးဝါးသုံးစွဲနိုင်ရေးကို ရည်ရွယ်လျက် ဆေးဝါးကုန်ကြမ်းရယူခြင်း၊ ဆေးဝါးအဖြစ် ဖော်စပ်ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ ထုပ်ပိုးခြင်း၊ သိုလှောင်ခြင်းနှင့် ဖြန့်ဖြူးရောင်းချခြင်း အပါအဝင် လုပ်ငန်းဆောင်တာ တစ်ရပ်လုံးကို အာမခံခြင်းကို ဆိုသည်၊

(ဈ) **ကြော်ငြာခြင်း** ဆိုသည်မှာ ဆေးဝါးတွင်ကျယ်စွာ ဖြန့်ဖြူးရောင်းချရန်အတွက် တိုက်ရိုက်ဖြစ်စေ၊ သွယ်ဝိုက်သောနည်းဖြင့်ဖြစ်စေ အများသိရှိအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်းကိုဆိုသည်၊

(န) **မူလဓာတ်ခွဲခန်း** ဆိုသည်မှာ ဆေးဝါးနမူနာများကို ဓာတ်ခွဲစစ်ဆေးရန် အာဏာပိုင်အဖွဲ့က အမိန့်ကြော်ငြာစာထုတ်ပြန်၍ သတ်မှတ်ထားသော ဓာတ်ခွဲခန်းကို ဆိုသည်၊

(ပ) **အယူခံဓာတ်ခွဲခန်း** ဆိုသည်မှာ မူလဓာတ်ခွဲခန်းများမှ ဆေးဝါးများ ဓာတ်ခွဲစစ်ဆေးမှု မှတ်ချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြဿနာ တစ်စုံတစ်ရာ ပေါ်ပေါက်လာသည့်အခါ၌လည်းကောင်း၊ တစ်ဘက်ဘက်မှ ကျေနပ်မှုမရှိသဖြင့် အယူခံဝင်သည့်အခါ၌ လည်းကောင်း နမူနာများကို ထပ်မံစစ်ဆေးပြီး ဆေးဝါးများ ဓာတ်ခွဲစစ်ဆေးမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အပြီးသတ် အဆုံးအဖြတ်ပြုနိုင်ရန် အာဏာပိုင်အဖွဲ့က သီးခြားသတ်မှတ်ပေးသော ဓာတ်ခွဲခန်းကို ဆိုသည်။

အခန်း (၂)
ရည်ရွယ်ချက်များ

၃။ မြန်မာနိုင်ငံအစားအသောက်နှင့် ဆေးဝါးအာဏာပိုင်အဖွဲ့ကို အောက်ပါ ရည်ရွယ်ချက်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားရှိသည် -

(က) အရည်အသွေးစစ်မှန်ကောင်းမွန်ပြီး ဘေးဥပဒ်အန္တရာယ် ကင်းရှင်းကာ အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိသော ဆေးဝါးများကို အများပြည်သူတို့ သုံးစွဲနိုင်ရန်၊

(ခ) ဆေးဝါးများ စနစ်တကျ မှတ်ပုံတင်ထားရှိရန်၊

(ဂ) အရည်အသွေး စစ်မှန်ကောင်းမွန်ပြီး ဘေးဥပဒ်အန္တရာယ်ကင်းရှင်းသော အစားအသောက်များကို အများပြည်သူတို့ စားသုံးနိုင်ရန်၊

(ဃ) အစားအသောက်နှင့် ဆေးဝါးများ ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ ပြည်တွင်းသို့ တင်သွင်းခြင်း၊ ပြည်ပသို့တင်ပို့ခြင်း၊ သိုလှောင်ခြင်း၊ ဖြန့်ဖြူးရောင်းချခြင်းများကို စနစ် တကျကွပ်ကဲထိန်းသိမ်းရန်။

အခန်း (၃)

မြန်မာနိုင်ငံ အစားအသောက်နှင့် ဆေးဝါးအာဏာပိုင်အဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းခြင်း

၄။ အစိုးရသည် အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ်များ ပါဝင်စေလျက် မြန်မာနိုင်ငံအစားအသောက်နှင့် ဆေးဝါးအာဏာပိုင်အဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းပေးရမည် -

(က) ဝန်ကြီး ဥက္ကဋ္ဌ
ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန

(ခ) ဒုတိယဝန်ကြီး ဒု-ဥက္ကဋ္ဌ
ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန

(ဂ) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် အဖွဲ့ဝင်
ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန
ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန

(ဃ) ဆေးဝန်ထမ်းညွှန်ကြားရေးမှူး အဖွဲ့ဝင်
ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန

(င) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် အဖွဲ့ဝင်
အထွေထွေအုပ်ချုပ်ဦးစီးဌာန
ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန

(စ) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် အဖွဲ့ဝင်
မွေးမြူရေးနှင့်ကုသရေးဦးစီးဌာန
မွေးမြူရေးနှင့် ရေလုပ်ငန်းဝန်ကြီးဌာန

(ဆ) ဦးဆောင်ညွှန်ကြားရေးမှူး အဖွဲ့ဝင်
ဆေးနှင့်ဆေးကိရိယာရောင်းဝယ်ရေး
ကုန်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန

(ဇ) ဦးဆောင်ညွှန်ကြားရေးမှူး အဖွဲ့ဝင်
မြန်မာ့ဆေးဝါးနှင့် အိမ်သုံးပစ္စည်းလုပ်ငန်း
အမှတ်(၁) စက်မှုဝန်ကြီးဌာန

(စျ) ဦးဆောင်ညွှန်ကြားရေးမှူး အဖွဲ့ဝင်
မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း
လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးဝန်ကြီးဌာန

(ည) ဦးဆောင်ညွှန်ကြားရေးမှူး အဖွဲ့ဝင်
စားသောက်ကုန်လုပ်ငန်း
အမှတ် (၁) စက်မှုဝန်ကြီးဌာန

(ဋ) အောက်ဖော်ပြပါ ဘာသာရပ်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့ဝင်
ကျွမ်းကျင်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးစီ

(၁) ဆေးပညာ

(၂) ဆေးဝါးဗေဒပညာ

(၃) ဆေးဝါးကျွမ်းကျင်မှုပညာ

(၄) တိရစ္ဆာန်ဆေးပညာ

(၅) ဓာတုဗေဒပညာ

(၆) ဆေးဝါးစက်မှုလုပ်ငန်းပညာ

(ဌ) ဥက္ကဋ္ဌက တာဝန်ပေးအပ်သူ အတွင်းရေးမှူး

အခန်း (၄)

လုပ်ငန်းတာဝန်များ

၅။ အာဏာပိုင်အဖွဲ့၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည် -

(က) ဆေးဝါးမှတ်ပုံတင်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မူဝါဒချမှတ်ပေးခြင်း၊

(ခ) အဓိက ဆေးဝါးအဖြစ် သတ်မှတ်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မူဝါဒချမှတ်ပေးခြင်း၊

(ဂ) ဆေးဝါးသုံးစွဲခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မူဝါဒချမှတ်ပေးခြင်း၊

(ဃ) ဆေးဝါးကုန်ကြမ်း သို့မဟုတ် မှတ်ပုံတင်ထားသော ဆေးဝါးကို ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ သိုလှောင်ခြင်း၊ ဖြန့်ဖြူးရောင်းချခြင်းတို့အတွက် လိုင်စင်လျှောက်ထားခွင့်ရှိသူများ၏ အရည်အချင်းသတ်မှတ်ခြင်း၊ လိုင်စင်စည်းကမ်းများ သတ်မှတ်ပေးခြင်း၊

(င) ဆေးဝါးကုန်ကြမ်း သို့မဟုတ် မှတ်ပုံတင်ထားသော ဆေးဝါးကို ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ ပြည်တွင်းသို့ တင်သွင်းခြင်း၊ ပြည်ပသို့ တင်ပို့ခြင်း၊ သိုလှောင်ခြင်း၊ ဖြန့်ဖြူးရောင်းချခြင်းများအတွက် စည်းကမ်းချက်များ သတ်မှတ်ပေးခြင်း၊

(စ) ဆေးဝါးကုန်ကြမ်း သို့မဟုတ် မှတ်ပုံတင်ထားသော ဆေးဝါးထုတ်လုပ်ခြင်း၊ ဆေးဝါးအား လူနာများတွင် စမ်းသပ်သုံးစွဲခြင်း၊ ဓာတ်ခွဲစမ်းသပ်ခြင်းများအပြင် ဆေးဝါးကိစ္စအရပ်ရပ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အရည်အသွေးအာမခံနိုင်ရန် အလို့ငှာ ကောင်းမွန်သော ကျင့်စဉ်များ သတ်မှတ်ပေးခြင်း၊

(ဆ) ဆေးဝါးမှတ်ပုံတင်ခွင့်ပြုခြင်း၊ ငြင်းပယ်ခြင်း၊ ခေတ္တရုပ်သိမ်းခြင်း၊ ပယ်ဖျက်ခြင်း၊

(ဇ) လိုင်စင်ထုတ်ပေးခြင်း၊ ငြင်းပယ်ခြင်း၊ ခေတ္တရုပ်သိမ်းခြင်း၊ ပယ်ဖျက်ခြင်း၊

(ဈ) ဆေးဝါးအမှတ်တံဆိပ်ကပ်ခြင်း၊ ကြော်ငြာခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ စည်းကမ်းချက်များသတ်မှတ်ပေးခြင်း၊

(ည) ပစ္စည်းအမျိုးအမည်တစ်ခုခုကို ဆေးဝါးအဖြစ် သတ်မှတ်ခြင်း၊ ပယ်ဖျက်ခြင်း၊

(ဋ) ကျွမ်းကျင်မှုဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကော်မတီများ ဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် ယင်းကော်မတီများ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို သတ်မှတ်ပေးခြင်း၊

(ဌ) အစားအသောက်နှင့် ဆေးဝါးကိစ္စရပ်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကြီးကြပ်နိုင်ရန် ပြည်နယ်နှင့် တိုင်း၊ ခရိုင်၊ မြို့နယ်များတွင် အစားအသောက်နှင့် ဆေးဝါးကြီးကြပ်ကွပ်ကဲရေး ကော်မတီများ ဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် ယင်းကော်မတီများ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို သတ်မှတ်ပေးခြင်း၊

(ဍ) မူလဓာတ်ခွဲခန်းနှင့် အယူခံဓာတ်ခွဲခန်းများ သတ်မှတ်ပေးခြင်း၊

(ဃ) အစားအသောက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ စည်းကမ်းများ သတ်မှတ်ပေးခြင်း၊

၆။ အာဏာပိုင်အဖွဲ့သည် မိမိ၏လုပ်ငန်းတာဝန်များကို အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်ရပ် သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဦးအား လွှဲအပ်၍ ဆောင်ရွက်စေနိုင်သည်။

အခန်း (၅)
မှတ်ပုံတင်ခြင်း

၇။ ဆေးဝါးကုန်ကြမ်း သို့မဟုတ် ဆေးဝါးထုတ်လုပ်ခြင်း၊ ပြည်တွင်းသို့ တင်သွင်းခြင်း၊ ပြည်ပသို့ တင်ပို့ခြင်း၊ သိုလှောင်ခြင်း၊ ဖြန့်ဖြူးရောင်းချခြင်း ပြုလုပ်လိုသူသည် သက်ဆိုင်ရာ ဆေးဝါးကို သတ်မှတ်ထားသည့် နည်းလမ်းများနှင့်အညီ အာဏာပိုင်အဖွဲ့တွင် မှတ်ပုံတင်ရမည်။

အခန်း (၆)
လိုင်စင်လျှောက်ထားခြင်း

၈။ ဆေးဝါးကုန်ကြမ်း သို့မဟုတ် မှတ်ပုံတင်ထားသော ဆေးဝါးထုတ်လုပ်ခြင်း၊ သိုလှောင်ခြင်း၊ ဖြန့်ဖြူးရောင်းချခြင်း ပြုလုပ်လိုသူသည် သတ်မှတ်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် အညီ လိုင်စင်လျှောက်ထားရမည်။

အခန်း (၇)
အရည်အသွေးအာမခံခြင်း

၉။ ဆေးဝါးကုန်ကြမ်း သို့မဟုတ် မှတ်ပုံတင်ထားသော ဆေးဝါးထုတ်လုပ်ခြင်း၊ ပြည်တွင်းသို့ တင်သွင်းခြင်း၊ ပြည်ပသို့ တင်ပို့ခြင်း၊ သိုလှောင်ခြင်း၊ ဖြန့်ဖြူးရောင်းချခြင်း ပြုလုပ်ခွင့် ရရှိသူသည် ဆေးဝါးအရည်အသွေး အာမခံခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အာဏာပိုင်အဖွဲ့

က ထုတ်ပြန်သော အမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက်နှင့် စည်းကမ်းချက်များကို တိကျစွာ လိုက်နာရမည်။

အခန်း (၈)
အမှတ်တံဆိပ်ကပ်ခြင်း၊ ကြော်ငြာခြင်း

၁၀။ ဆေးဝါးမှတ်ပုံတင်ခွင့်ရရှိသူ သို့မဟုတ် လိုင်စင်ရရှိသူသည် အမှတ်တံဆိပ်ကပ်ခြင်း၊ ကြော်ငြာခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အာဏာပိုင်အဖွဲ့က ထုတ်ပြန်ထားသော အမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက်၊ စည်းကမ်းချက်များကို တိကျစွာ လိုက်နာရမည်။

အခန်း (၉)
လိုင်စင်ဆေတွာ ရုပ်သိမ်းခြင်း၊ ပယ်ဖျက်ခြင်း

၁၁။ လိုင်စင်ရရှိသူသည် ဆေးဝါးကုန်ကြမ်း သို့မဟုတ် မှတ်ပုံတင်ထားသော ဆေးဝါးထုတ်လုပ်ခြင်း၊ ပြည်တွင်းသို့ တင်သွင်းခြင်း၊ ပြည်ပသို့ တင်ပို့ခြင်း၊ သိုလှောင်ခြင်း၊ ဖြန့်ဖြူးရောင်းချခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဤဥပဒေအရ ထုတ်ပြန်ထားသော အမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက်၊ စည်းကမ်းချက်တစ်ရပ်ရပ်ကို ဖောက်ဖျက်ပါက သို့မဟုတ် ဖောက်ဖျက်သည်ဟု ထင်မြင်ယူဆပါက အာဏာပိုင်အဖွဲ့ကဖြစ်စေ၊ ယင်းကိစ္စအလို့ငှာ တာဝန်လွှဲအပ်ခြင်း ခံရသော အဖွဲ့အစည်းကဖြစ်စေ လိုင်စင်ကို ကာလသတ်မှတ်ချက်ဖြင့် ခေတ္တဘရုပ်သိမ်းခြင်း၊ ပယ်ဖျက်ခြင်း ပြုလုပ်နိုင်သည်။

၁၂။ လိုင်စင်ပယ်ဖျက်ခြင်း ခံရသူသည် မိမိ၏လက်ဝယ်ရှိ ဆေးဝါးကို လိုင်စင်ရရှိထားသော အခြားတစ်ဦးဦးအား အာဏာပိုင်အဖွဲ့ သို့မဟုတ် သက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်း၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ရက်ပေါင်း (၃၀)အတွင်း လွှဲပြောင်းခြင်း၊ ရောင်းချခြင်းပြုနိုင်သည်။

အခန်း (၁၀)

အယူခံခြင်း

၁၃။ အာဏာပိုင်အဖွဲ့က တာဝန်လွှဲအပ်ခြင်းခံရသော အဖွဲ့အစည်း သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂိုလ်က လိုင်စင်ထုတ်ပေးရန် ငြင်းပယ်ခြင်း၊ လိုင်စင်ကို ခေတ္တရုပ်သိမ်းခြင်း သို့မဟုတ် ပယ်ဖျက်ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ချမှတ်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို မကျေနပ်သူသည် ယင်းဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်သည့် နေ့ရက်မှ ရက်ပေါင်း (၆၀)အတွင်း အာဏာပိုင်အဖွဲ့သို့ အယူခံနိုင်သည်။

၁၄။ အာဏာပိုင်အဖွဲ့က ချမှတ်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်သည် အပြီးအပြတ် ဖြစ်စေရမည်။

အခန်း (၁၁)

တားမြစ်ချက်

၁၅။ (က) မည်သူမျှ အောက်ဖော်ပြပါ ဆေးဝါးကို ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ ပြည်တွင်းသို့ တင်သွင်းခြင်း၊ ပြည်ပသို့ တင်ပို့ခြင်း၊ သိုလှောင်ခြင်း၊ ဖြန့်ဖြူးရောင်းချ မပြုလုပ်ရ -

(၁) မှတ်ပုံတင်ထားခြင်း မရှိသောဆေးဝါး၊

(၂) မှတ်ပုံတင်ခေတ္တရုပ်သိမ်းခြင်း၊ ပယ်ဖျက်ခြင်း ပြုလုပ်ထားသော ဆေးဝါး၊

(၃) ဆေးဝါးအတု၊ စံမညီဆေးဝါး၊ ပျက်စီးဆေးဝါး၊ ရောနှောဆေးဝါး၊

(၄) ဘေးဥပဒ်ဖြစ်စေနိုင်သည့် ပစ္စည်းများဖြင့် ဖော်စပ်ထုတ်လုပ်ထားသော ဆေးဝါး၊

(၅) ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနက သုံးစွဲရန် မသင့်ဟု အမိန့်ကြော်ငြာစာ ထုတ်ပြန်၍ သတ်မှတ်ထားသော ဘေးအန္တရာယ်ရှိသည့်ဆေးဝါး၊

(ခ) မည်သူမျှ တည်ဆဲဥပဒေတစ်ရပ်ရပ်အရ ခွင့်ပြုချက်တစ်စုံတစ်ရာမရှိဘဲ မှတ်ပုံတင်ထားသော ဆေးဝါးကို ပြည်တွင်းသို့ တင်သွင်းခြင်း၊ ပြည်ပသို့ တင်ပို့ခြင်း မပြုရ။

၁၆။ မည်သူမျှ လိုင်စင်မရှိဘဲ ဆေးဝါးကုန်ကြမ်း သို့မဟုတ် ဆေးဝါးကို ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ သိုလှောင်ခြင်း၊ ဖြန့်ဖြူးရောင်းချခြင်း မပြုရ။

၁၇။ လိုင်စင်ရရှိထားသူသည် -

(က) လိုင်စင်ပါ စည်းကမ်းချက်တစ်ရပ်ရပ်ကို လိုက်နာရန် ပျက်ကွက်ခြင်း မရှိစေရ၊

(ခ) ဤဥပဒေအရ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနကဖြစ်စေ၊ အာဏာပိုင်အဖွဲ့ကဖြစ်စေ ထုတ်ပြန်ထားသော အမိန့်နှင့် ညွှန်ကြားချက်များကို လိုက်နာရန် ပျက်ကွက်ခြင်း မရှိစေရ။

အခန်း (၁၂)
ပြစ်မှုနှင့် ပြစ်ဒဏ်များ

၁၈။ မည်သူမဆို ပုဒ်မ ၁၅ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်တစ်ရပ်ရပ်ကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူအား ငွေဒဏ်အနည်းဆုံး ကျပ် ၅၀၀၀ မှ အများဆုံး ကျပ် ၅၀၀၀၀ အထိဖြစ်စေ၊ ထောင်ဒဏ် (၇)နှစ်အထိဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ကျခံစေရမည်။ ထို့ပြင် ပြစ်မှုနှင့်သက်ဆိုင်သည့် သက်သေခံပစ္စည်းများကိုလည်း ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာအဖြစ် သိမ်းယူခြင်းခံရမည်။

၁၉။ မည်သူမဆို ပုဒ်မ ၁၆ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်တစ်ရပ်ရပ်ကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်း ခံရလျှင် -

(က) မှတ်ပုံတင်ထားခြင်း မရှိသော ဆေးဝါးနှင့် သက်ဆိုင်သည့် ပြစ်မှုဖြစ်ပါက ထိုသူအား ငွေဒဏ်အနည်ဆုံး ကျပ် ၅၀၀၀ မှ အများဆုံး ကျပ် ၅၀၀၀၀

အထိဖြစ်စေ၊ ထောင်ဒဏ် (၇)နှစ်အထိဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ကျခံစေရမည်။

(ခ) မှတ်ပုံတင်ထားသော ဆေးဝါးနှင့်သက်ဆိုင်သော ပြစ်မှုဖြစ်ပါက ထိုသူအား ငွေဒဏ်အနည်းဆုံး ကျပ် ၁၀၀၀ မှ အများဆုံး ကျပ် ၁၀၀၀၀ အထိဖြစ်စေ၊ ထောင်ဒဏ် (၂)နှစ် အထိဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ကျခံစေရမည်။

(ဂ) ပြစ်မှုနှင့်သက်ဆိုင်သော သက်သေခံပစ္စည်းများကိုလည်း ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာအဖြစ် သိမ်းယူခြင်းခံရမည်။

၂၀။ လိုင်စင်ရရှိသူသည် ပုဒ်မ ၁၇ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက် တစ်ရပ်ရပ်ကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်း ခံရလျှင် ထိုသူအား ငွေဒဏ်အနည်းဆုံး ကျပ် ၅၀၀ မှ အများဆုံး ကျပ် ၅၀၀၀ အထိဖြစ်စေ၊ ထောင်ဒဏ် (၁)နှစ်အထိဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ကျခံစေရမည်။

အခန်း (၁၃)

အထွေထွေ

၂၁။ ၁၉၇၂ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ဥပဒေတွင် မည်သို့ပင် ပြဋ္ဌာန်းပါရှိစေကာမူ တိုင်းရင်းဆေးဝါးများမှအပ ဆေးဝါးကိစ္စရပ်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည်။

၂၂။ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနသည် အစိုးရဌာန သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်း တစ်ခုခုအား ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်တစ်ရပ်ရပ်ကို လိုက်နာဆောင်ရွက်စေခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့် ပြုနိုင်သည်။

၂၃။ ကိုယ်တိုင်သုံးစွဲရန်အတွက် ပြည်ပမှ မိမိနှင့်တစ်ပါတည်းယူဆောင်လာသော ဆေးဝါးများသည် ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့်မသက်ဆိုင်စေရ။

၂၄။ ပြည်တွင်းသို့ တင်သွင်းရန်ဖြစ်စေ၊ ပြည်ပသို့ တင်ပို့ရန်ဖြစ်စေ ခွင့်ပြုချက် ထုတ်ပေးပိုင်ခွင့်ရှိသော အစိုးရဌာန သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းသည် ဤဥပဒေအရ မှတ်ပုံတင်ထားသော ဆေးဝါးများကိုသာ တင်သွင်းခွင့် သို့မဟုတ် တင်ပို့ခွင့်ပြုနိုင်သည်။

၂၅။ ဤဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းသည့်နေ့တွင် ဆေးဝါးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်နေသူများသည် အာဏာပိုင်အဖွဲ့က သတ်မှတ်ပေးသည့် အချိန်ကာလအတွင်း မှတ်ပုံတင်ခြင်း၊ လိုင်စင်ရယူခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ရမည်။

၂၆။ ဤဥပဒေအရ တရားစွဲဆိုရာတွင် ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန သို့မဟုတ် ဤကိစ္စအလို့ငှာ လုပ်ပိုင်ခွင့်လွှဲအပ်ခြင်းခံရသည့် အဖွဲ့အစည်း သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂိုလ်၏ကြိုတင်ခွင့်ပြုမိန့် ရယူရမည်။

၂၇။ တည်ဆဲဥပဒေ တစ်ရပ်ရပ်အရ ခွင့်ပြုချက် တစ်စုံတစ်ရာမရှိဘဲ ပြည်တွင်းသို့ တင်သွင်းသည့် သို့မဟုတ် ပြည်ပသို့ တင်ပို့သည့် ဆေးဝါးကို သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရဌာန သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခုက ဖမ်းဆီးရမိလျှင် အာဏာပိုင်အဖွဲ့က သတ်မှတ်ထားသော နည်းလမ်းများနှင့်အညီ လွှဲပြောင်းခြင်း၊ စီမံခန့်ခွဲခြင်း ပြုရမည်။

၂၈။ (က) အာဏာပိုင်အဖွဲ့၏ ကုန်ကျစရိတ်များကို ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနက ကျခံရမည်၊

(ခ) အာဏာပိုင်အဖွဲ့၏ ရုံးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် လိုအပ်သော ဝန်ထမ်းများကို ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနက စုစည်းသတ်မှတ်ပေးရမည်။

၂၉။ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနသည် အစားအသောက်နှင့် ဆေးဝါးကိစ္စအဝဝကို ကွပ်ကဲဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အစားအသောက်နှင့် ဆေးဝါးကွပ်ကဲရေးဌာနကို ဖွဲ့စည်း၍ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို သတ်မှတ်ပေးရမည်။

၃၀။ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနသည် ဆေးဝါးစစ်ဆေးရေး လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် မိမိလက်အောက်ရှိ ဝန်ထမ်းများကို ဆေးဝါးစစ်ဆေးရေးမှူးများအဖြစ် တာဝန်ပေးအပ်ရမည်။ ထို့ပြင် အခြားဝန်ကြီးဌာနများနှင့် ညှိနှိုင်းလျက် သင့်လျော်သည့် ဝန်ထမ်းများကိုလည်း ဆေးဝါးစစ်ဆေးရေးမှူးများအဖြစ် တာဝန်ပေးအပ်နိုင်သည်။

၃၁။ ၁၉၇၂ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ဥပဒေအရ ထုတ်ပြန်ခဲ့သော အမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက်များသည် ဤဥပဒေနှင့် မဆန့်ကျင်သရွေ့ ဆက်လက် ကျင့်သုံးနိုင်သည်။

၃၂။ ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် -

(က) ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနသည် လိုအပ်သော နည်းဥပဒေများ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို အစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ထုတ်ပြန်နိုင်သည်၊

(ခ) ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် မြန်မာနိုင်ငံအစားအသောက်နှင့် ဆေးဝါးအာဏာပိုင်အဖွဲ့သည် လိုအပ်သော အမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက်များကို ထုတ်ပြန်နိုင်သည်။